

**ПРОГРАМА ЗА ЕКСКУРЗИИ, ИЗЛЕТИ И
ДРУГИ ВОНУЧИЛИШНИ АКТИВНОСТИ
ВО ООУ „СТИВ НАУМОВ“ - СКОПЈЕ
ВО УЧЕБНАТА 2024/2025 ГОДИНА**

Програма за планирани екскурзии и излети во учебната 2024/2025 година

Со Годишната програма за работа на ООУ „Стив Наумов“ во учебната 2024/2025 година, се предвидени следниве активности: организирање на екскурзии со воспитно-образовен карактер чија цел е кај учениците да се развива интерес и љубов кон природните богатства и културно-историското наследство на Република Северна Македонија, зацврстување на другарството и взаемното почитување, градење патриотски чувства, толеранција и соживот, развивање позитивен однос кон националните, културните и естетските вредности, социјализација, колективна заштита и стекнување на искуство за осамостојување и грижа за себе.

Во текот на учебната година за сите ученици ќе бидат организирани два еднодневни излети (есенски и пролетен), настава во природа за учениците од V одделение, еднодневна екскурзија за учениците од III одделение, дводневна екскурзија за учениците од VI одделение и тридневна екскурзија за учениците од IX одделение.

Во зависност од интересите на учениците и согласно временските услови можни се промени во планот за изведување на екскурзиите.

План на ученичките екскурзии и излети

Програмска содржина	Одделение	Време на изведување	Очекувани резултати
Еднодневен есенски излет парк-шума „Гази Баб“	I - IX одд.	Октомври	Другарување, социјализација, непосредно запознавање со природното, културно-историското богатство и развивање на еколошка култура
Еднодневен пролетен излет Средно Водно	I - IX одд.	Мај	Одмор, рекреација, социјализација, другарување и развивање на еколошката свест
Еднодневна екскурзија Североисточна Македонија-Крива Паланка	III одд.	Април/Мај	Другарување, социјализација, проширување на знаењата за природните убавини, стопанските објекти, културно-историските споменици, развивање на еколошка култура

Дводневна екскурзија Источна Македонија- Дојран	VI одд.	Април/Мај	Другарување, социјализација, проширување на знаењата за природните убавини, стопанските објекти, културно-историските споменици, развивање на еколошка култура
Тридневна екскурзија Западна Македонија- Охрид	IX одд.	Април/Мај	Другарување, социјализација, проширување на знаењата за природните убавини, стопанските објекти, културно-историските споменици, развивање на еколошка култура
Настава во природа петдневна- Охрид	V одд.	Април/Мај	Продлабочување и проширување на знаењата, одмор, рекреација, другарување, колективност, подигнување на еколошката свест

ЕСЕНСКИ ЕДНОДНЕВЕН ИЗЛЕТ

Одделение: I - IX

Место: парк-шума „Гази Баба“

Воспитно-образовни цели :

- непосредно запознавање со природните убавини и градење на еколошка свест;
- поттикнување на другарството и социјализација на учениците;
- спортски активности, рекреација и создавање навики за здраво живеење.

Задачи:

- развивање интерес за природата, градење и имплементирање на еколошки навики;
- социјализација и колективна заштита на учениците;
- развивање интерес за спортски активности, рекреација и создавање навики за здраво живеење.

Содржина на активности:

- Организирање на спортски натпревари
- Слободни игри

Поаѓање пред училишната зграда во 09:00 часот.

Пристигнување, организирање на спортски активности, разгледување на непосредната околина и други слободни активности.

Враќање пред училишната зграда во 14:00 часот.

Раководител на есенскиот еднодневен излет: Бобан Величковски-наставник по физичко и здравствено образование.

Носители на активностите: учениците од I-IX одделение, одделенските наставници и одделенските раководители.

Времетраење: еднодневен излет од 09:00 до 14:00 часот

Локации за посета и правци на патување: посета на парк-шума „Гази Баба“.

Правци на патување: ООУ „Стив Наумов“ - парк-шума „Гази Баба“ и обратно.

Техничка организација: екскурзиите и другите слободни активности ќе бидат реализирани во согласност со Правилникот за начинот на изведување на екскурзиите, излетите и другите вонучилишни активности на учениците од основните училишта. ООУ „Стив Наумов“ се наоѓа на 1 км од парк-шумата „Гази Баба, за пролетниот излет нема да се избира туристичка агенција и родителите немаат финансиски импликации за неговото реализирање.

Директорот на училиштето најдоцна 48 часа пред патувањето писмено го известува органот за внатрешни работи.

- За учениците кои не учествуваат во есенскиот еднодневен излет училиштето ќе организира настава.

Одделение	Број на ученици	Одделенски наставник/раководител
I а	30	Ивана Саздова Спасиќ/нов одд.наставник
I б	29	Благица Илиевска/нов одд.наставник
I в	29	Гордана Мацкова/Ирена Тричковска
I г	8	Јулијана Печевска
II а	26	Марија Лефковска/ Маја Питроповска
II б	25	Славица Стојаноска/ Елена Стаменковска-Мисајловска
II в	27	Билјана Личкова/ Розета Фиљкова
II г	11	Слободанка Басотова
III а	27	Љубинка С.Петрушева/ Ангелина Трајковска
III б	29	Руменка Дејанова/Јордан Петрушевски
III в	28	Радица Стоилковска/ Анетка Трајкова
III г	19	Ана Ристовска
IV а	28	Тања Гигова
IV б	25	Бети Каранфиловска
IV в	26	Елена Боневска

IV г	9	Марина Јаковиќ
V а	29	Андријана Стефановска
V б	29	Анета Младеновска
V в	29	Тања Горгиева
VI а	24	Билјана Ристоска
VI б	28	Олга Добревска
VI в	25	Олгица Ристовска
VI г	18	Соња Рулеска
VII а	20	Благица Блажевска
VII б	21	Даниела Димишковска
VII в	26	Александар Каровски
VII г	15	Виолета Радулова
VIII а	25	Даниела Монеvска
VIII б	22	Лилјана Трајкова
VIII в	25	Владанка Михајловска
VIII г	19	Моника М. Трајкоска
IX а	26	Емилија Божиновска
IX б	26	Магдалена Јанковска
IX в	28	Марина Грамова
IX г	21	Татјана Арсова
Вкупно ученици	832	

ПРОЛЕТЕН ЕДНОДНЕВЕН ИЗЛЕТ

Одделение: I - IX

Место: Средно Водно

Воспитно-образовни цели :

- непосредно запознавање со природните убавини и градење на еколошка свест;
- запознавање со културните вредности, традицијата и обичаите;
- поттикнување на другарството и социјализација на учениците;
- спортски активности, рекреација и создавање навики за здраво живеење.

Задачи:

- развивање интерес за природата, градење и имплементирање на еколошки навики;
- развивање позитивен однос кон националните, културните и естетските вредности;
- социјализација и колективна заштита на учениците;
- развивање интерес за спортски активности, рекреација и создавање навики за здраво живеење.

Содржина на активности:

- Организирање на спортски натпревари

- Слободни игри

Поаѓање пред училишната зграда во 09:00 часот.

Пристигнување, организирање на спортски активности, прошетка во непосредната околина и други слободни активности.

Враќање пред училишната зграда во 14:00 часот.

Раководител на пролетниот еднодневен излет: Дарко Димитријевиќ-наставник по физичко и здравствено образование.

Носители на активностите: учениците од I-IX одделение, одделенските наставници и одделенските раководители.

Времетраење: еднодневен излет од 09:00 до 14:00 часот

Локации за посета и правци на патување: посета на планината Водно.

Правци на патување: н. Автокоманда-Средно Водно и обратно.

Техничка организација: екскурзиите и другите слободни активности ќе бидат реализирани во согласност со Правилникот за начинот на изведување на екскурзиите, излетите и другите вонучилишни активности на учениците од основните училишта. Висококвалитетни, климатизирани, безбедни патнички автобуси.

Еден ден пред реализација на патувањето превозникот е должен да достави доказ за вонредна техничка исправност за возилото и записник од извршен технички преглед на автобусот не постар од 6 месеци, како и лекарско уверение не постаро од 6 месеци и потврда дека возачот не возел 12 часа пред патувањето. Директорот на училиштето најдоцна 48 часа пред патувањето писмено го известува органот за внатрешни работи.

Начин на финансирање: Самофинансирање од страна на родителите, плаќањето ќе се врши директно на трансакциска сметка на избраната агенција.

- За учениците кои не учествуваат во пролетниот еднодневен излет училиштето ќе организира настава.

Одделение	Број на ученици	Одделенски наставник/раководител
I а	30	Ивана Саздова Спасиќ/нов одд.наставник
I б	29	Благица Илиевска/нов одд.наставник
I в	29	Гордана Мацкова/Ирена Тричковска
I г	8	Јулијана Печевска
II а	26	Марија Лефковска/ Маја Питроповска
II б	25	Славица Стојаноска/ Елена Стаменковска-Мисајловска
II в	27	Билјана Личкова/ Розета Фиљкова
II г	11	Слободанка Басотова
III а	27	Љубинка С.Петрушева/ Ангелина Трајковска
III б	29	Руменка Дејанова/Јордан Петрушевски
III в	28	Радица Стоилковска/ Анетка Трајкова
III г	19	Ана Ристовска

IV а	28	Тања Гигова
IV б	25	Бети Каранфиловска
IV в	26	Елена Боневска
IV г	9	Марина Јаковиќ
V а	29	Андријана Стефановска
V б	29	Анета Младеновска
V в	29	Тања Горгиева
VI а	24	Билјана Ристоска
VI б	28	Олга Добревска
VI в	25	Олгица Ристовска
VI г	18	Соња Рулеска
VII а	20	Благица Блажевска
VII б	21	Даниела Димишковска
VII в	26	Александар Каровски
VII г	15	Виолета Радулова
VIII а	25	Даниела Монеvsка
VIII б	22	Лилјана Трајкова
VIII в	25	Владанка Михајловска
VIII г	19	Моника М. Трајкоска
IX а	26	Емилија Божиновска
IX б	26	Магдалена Јанковска
IX в	28	Марина Грамова
IX г	21	Татјана Арсова
Вкупно ученици	832	

ЕДНОДНЕВНА ЕКСКУРЗИЈА
Североисточна Македонија
Одделение: III

Место: Крива Паланка

Воспитно-образовни цели :

- непосредно запознавање со природните убавини на североисточна Македонија, природните езера, реките, планините, изворите и развојот на туризмот;
- запознавање со културно-историските знаменитости во североисточна Македонија;
- осознавање на значењето на културните и цивилизациските придобивки на градот Крива Паланка;
- поттикнување на другарството и социјализација на учениците;

Задачи:

- развивање на позитивен однос кон животната средина и природните убавини;
- изучување и истражување на објекти од историско значење во североисточна Македонија;

- градење на чувство за патриотизам и припадност кон културните и цивилизациските придобивки на градот Крива Паланка и неговата околина;
- социјализација и колективна заштита, меѓусебна почит и позитивен дух кај учениците.

Содржина на активности:

Во текот на целото патување и сите предвидени места за посета ќе се прати и насочува однесувањето и делувањето на учениците преку различни форми и методи (набљудување, насочено внимание, прибирање податоци, фотографирање на објектите, предметите и други материјали, прибирање податоци и материјали со историски содржини од секој посебен објект, интервју со кустоси, историчари и др.) со цел да се добијат позитивни повратни информации.

ПЛАН НА ПАТУВАЊЕТО:

- Поаѓање на групата од пред училишната зграда во 08:00 часот. Се патува преку Куманово со попатен одмор во с.Страцин, патот продолжува кон Крива Паланка и манастирот „Св. Јоаким Осоговски“.
- Пристигнување во манастирот во 10:00 часот следува одмор, појадок и освежување на учениците. Запознавање на учениците со светилиштето како епархиски резиденцијален манастир на Полошко-кумановската епархија. Посета на манастирот „Св.Јоаким Осоговски“ и црквата на „Рождеството на Пресвета Богородица“ и запознавање со нивното верско, историско и културно значење.
- Групата во 12:00 часот го продолжува патувањето кон рекреативниот центар „Калин Камен“, следи прошетка, забава и разгледување на месноста. Рекреација на учениците во забавниот парк. Во 14:00 часот следи организиран ручек (ланч пакет) на учениците.
- Во 14:30 часот групата го продолжува патувањето кон градот Крива Паланка. Следи прошетка низ градот, посета на градскиот музеј и Кривоपालанечката тврдина.
- Поаѓање за Скопје во 16:00 часот во попладневните часови, попатен одмор по избор и пристигнување во училиштето во 18:00 часот.

Раководител на екскурзијата: Ана Ристовска - одделенски наставник.

Носители на активностите: учениците и одделенските наставници на III-те одделенија Љубинка С.Петрушева/ Ангелина Трајковска, Руменка Дејанова/Јордан Петрушевски, Радица Стоилковска/ Анетка Трајкова и Ана Ристовска.

Времетраење: едnodневна екскурзија од 8:00 часот до 18:00 часот

Локации за посета и правци на патување: посета на Крива Паланка, манастирот „Св.Јоаким Осоговски“, црквата на „Рождеството на Пресвета Богородица“ и рекреативниот центар „Калин Камен“. Правци на патување: Скопје-Крива Паланка-Скопје.

Техничка организација: екскурзиите и другите слободни активности ќе бидат реализирани во согласност со Правилникот за начинот на изведување на екскурзиите, излетите и другите вонучилишни активности на учениците од основните училишта. Висококвалитетни, климатизирани, безбедни патнички автобуси, туристички водач, лекар.

Еден ден пред реализација на патувањето превозникот е должен да достави доказ за вонредна техничка исправност за возилото и записник од

извршен технички преглед на автобусот не постар од 6 месеци, како и лекарско уверение не постаро од 6 месеци и потврда дека возачот не возел 12 часа пред патувањето. Директорот на училиштето најдоцна 48 часа пред патувањето писмено го известува органот за внатрешни работи и издава патен налог на вработените за службено патување.

Начин на финансирање: Самофинансирање од страна на родителите, плаќањето ќе се врши директно на трансакциска сметка на избраната агенција.

- За учениците кои не учествуваат во еднодневната екскурзија училиштето ќе организира настава.

Одделение	Број на ученици	Одделенски наставник
III а	27	Љубинка С.Петрушева/ Ангелина Трајковска
III б	29	Руменка Дејанова/Јордан Петрушевски
III в	28	Радица Стоилковска/ Анетка Трајкова
III г	19	Ана Ристовска
Вкупно ученици	103	

ДВОДНЕВНА ЕКСКУРЗИЈА Источна Македонија

Одделение: VI

Место: Дојран

Воспитно-образовни цели:

- запознавање со културно-историските знаменитости во источна Македонија;
- непосредно запознавање со одликите и природните убавини на Дојранското Езеро и Струмичката Котлина;
- осознавање на значењето на културните и цивилизациските придобивки на источна Македонија ;
- поттикнување на другарството и социјализација на учениците.

Задачи:

- изучување и истражување на објекти од културно и историско значење во источна Македонија;
- развивање на позитивен однос кон животната средина и природните убавини на Дојран и Струмица;
- градење на чувство за патриотизам и припадност кон културните и цивилизациските придобивки на нашата татковина;

- социјализација, колективна заштита и стекнување на искуство за осамостојување и грижа за себе.

Содржина на активности:

Во текот на целото патување и сите предвидени места за посета ќе се прати и насочува однесувањето и делувањето на учениците преку различни форми и методи (набљудување, насочено внимание, прибирање податоци, фотографирање на објектите, предметите и други материјали, прибирање податоци и материјали со историски содржини од секој посебен објект, интервју со кустоси, историчари и др.) со цел да се добијат позитивни повратни информации.

ПЛАН НА ПАТУВАЊЕТО:

- **Прв ден:** Поаѓање на групата од пред училишната зграда во 8:00 часот. Посета на Археолошкиот локалитет Водочки манастир „Св. Леонтиј“ и разгледување на градот Струмица. Посета на Колешинските и Смоларските водопади. Пристигнување во Дојран во попладневните часови, сместување во хотел и одмор. Вечера. Организирана забава и ноќевање.
- **Втор ден:** Појадок, прошетка покрај брегот на Дојранското Езеро и разгледување на непосредната околина. Ручек. Напуштање на хотелот. Заминување кон Градско и посета на археолошкиот локалитет Стоби. Поаѓање за Скопје во попладневните часови со попатен одмор. Пристигнување пред училиштето во 18:00 часот.

Раководител на екскурзијата: Билјана Ристоска- наставник по физика.

Носители на активностите: учениците и одделенските раководители на VI-те одделенија: Билјана Ристоска, Олга Добревска, Олгица Ристовска и Соња Рулеска

Времетраење: дводневна екскурзија.

Локации за посета и правци на патување: посета на Струмица и археолошкиот локалитет Водочки манастир „Св. Леонтиј“, Колешински и Смоларски водопади, Дојран, Градско и археолошкиот локалитет Стоби. Правци на патување: Скопје-Струмица-Дојран-Градско-Скопје.

Техничка организација: екскурзиите и другите слободни активности ќе бидат реализирани во согласност со Правилникот за начинот на изведување на екскурзиите, излетите и другите вонучилишни активности на учениците од основните училишта. Висококвалитетни, климатизирани, безбедни патнички автобуси, туристички водач, лекар.

Еден ден пред реализација на патувањето превозникот е должен да достави доказ за вонредна техничка исправност за возилото и записник од извршен технички преглед на автобусот не постар од 6 месеци, како и лекарско уверение не постаро од 6 месеци и потврда дека возачот не возел 12 часа пред патувањето. Директорот на училиштето најдоцна 48 часа пред патувањето писмено го известува органот за внатрешни работи и издава патен налог на вработените за службено патување.

Начин на финансирање: Самофинансирање од страна на родителите, плаќањето ќе се врши директно на трансакциска сметка на избраната агенција.

- За учениците кои не учествуваат во дводневната екскурзија училиштето ќе организира настава.

Одделение

Број на

Одделенски

	ученици	наставник/раководител
VI а	24	Билјана Ристоска
VI б	28	Олга Добревска
VI в	25	Олгица Ристовска
VI г	18	Соња Рулеска
Вкупно ученици	95	

ТРИДНЕВНА ЕКСКУРЗИЈА Западна Македонија

Одделение: IX

Место: Охрид

Воспитно-образовни цели:

- запознавање со културно-историските знаменитости во западна Македонија;
- непосредно запознавање со одликите и природните убавини на западна Македонија;
- осознавање на значењето на културните и цивилизациските придобивки на Крушево, Охрид и античкиот град Хераклеа Линкестис;
- поттикнување на другарството и социјализација на учениците.

Задачи:

- изучување и истражување на објекти од културно и историско значење во западна Македонија;
- развивање на позитивен однос кон животната средина и природните убавини на Охрид и Крушево;
- градење на чувство за патриотизам и припадност кон културните и цивилизациските придобивки на нашата татковина;
- социјализација, колективна заштита и стекнување на искуство за осамостојување и грижа за себе.

Содржина на активности:

Во текот на целото патување и сите предвидени места за посета ќе се прати и насочува однесувањето и делувањето на учениците преку различни форми и методи (набљудување, насочено внимание, прибирање податоци, фотографирање на објектите, предметите и други материјали, прибирање податоци и материјали со историски содржини од секој посебен објект, интервју со кустоси, историчари и др.) со цел да се добијат позитивни повратни информации.

ПЛАН НА ПАТУВАЊЕТО:

• **Прв ден:**

Поаѓање на групата од пред училишната зграда во 07:30 часот. Се патува кон Крушево со попатен одмор во Гратско. Во Крушево се посетува споменикот „Македониум“, споменикот „Мечкин Камен“ и спомен куќата на Тодор Проески. Во Битола се посетува археолошкиот локалитет Хераклеа Линкестис. Се подолжува за Охрид, пристигнување и

сместување во хотелот во пладневните часови. Ручек. Попладневен одмор и организирана прошетка. Вечера, организирана забава и ноќевање.

- **Втор ден:** Појадок и посета на манастирскиот комплекс „Св.Наум Охридски“. Ручек, попладневен одмор. Посета на античкиот театар, Плаошник, Самоиловата тврдина, црквата „Св.Софија“ и прошетка низ градот Охрид. Вечера, организирана забава и ноќевање.
- **Трет ден:** Појадок и напуштање на хотелот. Се патува кон Дебар, се посетува Бигорскиот манастир „Св. Јован Крстител“ и манастирот „Св. Георгиј Победоносец“- Рајчица. Во попладневните часови тргнување за Скопје со попатен одмор во Маврови Анови. Пристигнување пред училишната зграда во 18:00 часот.

Раководител на екскурзијата: Магдалена Јанковска- насавник по македонски јазик.

Носители на активностите: учениците и одделенските раководители на IX-те одделенија: Емилија Божиновска, Магдалена Јанковска, Марина Грамова и Татјана Арсова.

Времетраење: тридневна екскурзија.

Локации за посета и правци на патување: посета на Крушево, споменикот „Македониум“, споменикот „Мечкин Камен“ и спомен куќата на Тодор Проески, Битола и археолошкиот локалитет Хераклеа Линкестис, Охрид, манастирскиот комплекс „Св.Наум Охридски“, антички театар, Плаошник, Самоиловата тврдина, црквата Св.Софија, Дебар, Бигорскиот манастир „Св. Јован Крстител“ и манастирот „Св. Георгиј Победоносец- Рајчица. Правци на патување: Скопје-Крушево-Битола-Охрид-Дебар-Скопје.

Техничка организација: екскурзиите и другите слободни активности ќе бидат реализирани во согласност со Правилникот за начинот на изведување на екскурзиите, излетите и другите вонучилишни активности на учениците од основните училишта. Висококвалитетни, климатизирани, безбедни патнички автобуси, туристички водач, лекар.

Еден ден пред реализација на патувањето превозникот е должен да достави доказ за вонредна техничка исправност за возилото и записник од извршен технички преглед на автобусот не постар од 6 месеци, како и лекарско уверение не постаро од 6 месеци и потврда дека возачот не возел 12 часа пред патувањето. Директорот на училиштето најдоцна 48 часа пред патувањето писмено го известува органот за внатрешни работи и издава патен налог на вработените за службено патување.

Начин на финансирање: Самофинансирање од страна на родителите, плаќањето ќе се врши директно на трансакциска сметка на избраната агенција.

- За учениците кои не учествуваат во тридневната екскурзија училиштето ќе организира настава.

Одделение	Број на ученици	Одделенски раководител
-----------	-----------------	------------------------

IX а	26	Емилија Божиновска
IX б	26	Магдалена Јанковска
IX в	28	Марина Грамова
IX г	21	Татјана Арсова
Вкупно ученици	101	

ПРОГРАМА ЗА НАСТАВА ВО ПРИРОДА

Одделение: V
Место: Охрид

Глобален план за содржините и активностите на наставата во природа

Македонски јазик	<ul style="list-style-type: none"> • Изразување и творење- Пишуваме извештај од патувањето: Патуваме и ја запознаваме татковината. • Истражувачка активност за Маркови кули. • Пишување сознанија за градот Охрид, неговите културно - историски карактеристики (чаршијата, занаети и др.). • Пишување извештај од посетата на Природнонаучниот музеј. • Обработка на песна „Убаво е во Мај“.
Математика	<ul style="list-style-type: none"> • Мерки - повторување. • Одредување на површина на предмети и делови од природата. • Плоштина и периметар. • Работа со податоци. • Решавање разновидни задачи (собирање, одземање, множење, делење, равенки, текстуални, мерки, работа со податоци).
Историја и општество	<ul style="list-style-type: none"> • Повторување за културно наследство на РС Македонија. • Квиз:Колку ја познавам РС Македонија.
Музичко образование	<ul style="list-style-type: none"> • Нарони ора и песни. • Утврдување на темата фолклор „ Јас те пратив на вода Калино“.
Ликовно образование	<ul style="list-style-type: none"> • Разгледување и сликање на езерото. • Ликовно изразување по доживување - слободна техника.
Физичко и здравствено образование	<ul style="list-style-type: none"> • Натпревар - народна топка. • Фудбал, ракомет. • Елементарни игри.
Културно-забавни активности	<ul style="list-style-type: none"> • Формирање на одделни ученички единици: литературна, музичка, фолклорна, ликовна и др. • Изготвување План за работа на ученичките интересни

	<p>групи и План-Програма за вечерни активности (по избор на учениците)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Пеење на изучени песни • Свирење на блок флејти • Слушање (звуци и шумови)
Посети и излети	<ul style="list-style-type: none"> • Рибарски населби • Посета на историски, културни знаменитости, музеи, спомен куќи и споменици • Посета на блиската околина, населби и сл.
Детска организација	<ul style="list-style-type: none"> • Изготвување на куќен ред и правила • Распоред за работа, одмор и рекреација • Одржување на лична хигиена • Договор за излети и посети • Дежурства во текот на денот • Уредување и подготвување на сиден весник • Формирање на Еколошки патроли • Забележување на народни приказни и легенди од околината • Собирање лековити растенија • Собирање примероци за хербариум и инсектариум
Наставни методи	<ul style="list-style-type: none"> • Говорна метода • Текст метода • Метод на пишување • Метод на практична работа
Наставни форми	<ul style="list-style-type: none"> • Фронтална • Групна • Парови • Индивидуална
Методски облици	<ul style="list-style-type: none"> • Разговор • Дискусија • Анализа • Синтеза
Методски поединости	<ul style="list-style-type: none"> • Воочување • Идентификување • Издвојување • Подредување • Мерење • Опишување • Толкување • Објаснување • Споредување • Класификација • Воопштување • Заклучување
Наставни средства	<ul style="list-style-type: none"> • географска карта на РСМ • авто-карта на РСМ • туристичка карта на РСМ

	<ul style="list-style-type: none"> • компаси • печатен материјал: енциклопедии, инструктивни текстови, проспекти, разгледници, слики • фотоапарат, фотофилм, фотографии • нема карта на РСМ • работен прибор
Следење и вреднување	<ul style="list-style-type: none"> • Квантум на знаења • Постапки на ученикот • Начин на комуникација (вербална и невербална) • Прецизност во усното изразување • Стил и јазик во писменото изразување • Однос кон работата • Естетско обликување на трудот
Методи на оценување	<ul style="list-style-type: none"> • Усни и писмени одговори на прашања поставени од наставникот • Одговори на есејски прашања • Поставување прашања од соученици и/или одговарање на нив • Читање-изразно/рецитирање • Разговор со/меѓу учениците; • Практични изведби • Драматизирање по улоги • Усни презентации • Есеи изработени вон часот • Писмени извештаи • Проектна работа • Портфолио (досие со трудови на ученикот) • Објективни тестови изготвени од наставникот • Писмена проверка диктат • Самооценување • Анализа и синтеза

- Напомена: Наставните часови ќе бидат реализирани и прилагодени кон активностите и содржините предвидени со програмата за настава во природа. Одделенските наставници ќе изработуваат дневни подготовки за реализирањето наставни содржини.
- За учениците кои не одат на настава во природа училиштето организира настава.

Планирање и организација на настава во природа

Воспитно-образовни цели:

- поттикнување на чувството на самостојност и љубопитност кај учениците;
- стекнување знаења и тие да се употребат во различни конкретни ситуации, набљудување, собирање на податоци, експериментирање, споредување, истражување и анализирање;

- запознавање со природните убавини на околината;
- непосредно запознавање со растителниот и животинскиот свет на Охридското Езеро;
- истражување на настаните и појавите на животот покрај езеро;
- запознавање со стопанството и културното наследство на Западна Македонија;
- развивање на мисловните и физичките способности кај учениците;
- едукација, другарување, рекреација, прошетка, забава и спортување на учениците.

Задачи:

- изучување и истражување на природната средина и законитостите што влијаат во Охридскиот регион;
- стекнување и развивање позитивен однос кон животинскиот свет во Охридското Езеро и неговата околина;
- оспособување на учениците за ориентација и движење во природа;
- стекнување и негување хигиенски и работни навики за одржување на личната и општата хигиена на учениците и просторот;
- обезбедување на правилен психо-физички развој како резултат на позитивното влијание од спортските активности и престојот во здрава природна средина;
- другарство, почитување и позитивен натпреварувачки дух меѓу учениците.

Начин на вреднување и користење на резултатите:

Во текот на патувањето, престојот и посета на сите предвидени места континуирано ќе се прати и насочува однесувањето и делувањето на учениците преку различни форми и методи (набљудување, насочено внимание, прибирање податоци, фотографирање на објектите, предметите и други материјали, прибирање податоци и материјали за анализа и проучување на флората и фауната во Охридското Езеро, индивидуално и групно изложување на претходно подготвени трудови, правење на интервју со стручни лица и жители од околината на Охрид) со цел да се добијат позитивни повратни информации.

Содржина на активности: Едукација, рекреација, дружење, набљудување, насочено внимание, истражување, фотографирање.

Раководител на екскурзијата: Андријана Стефановска-одделенски наставник.

Носители на активностите: учениците и одделенските наставници на V-те одделенија: Андријана Стефановска, Анета Младеновска и Тања Горгиева.

Времетраење: пет дена.

Локации за посета и правци на патување: посета на Велес и спомен куќата на Кочо Рацин, Прилеп и манастирор „Св. Архангел Михаил- Варош, Струга и с.Вевчани, Охрид поста на античкиот театар, Плаошник, црквата „Св.Климент“ и „Св.Пантелејмон“ и Билјанини извори, манастирот Св.Наум Охридски и наколното живеалиште „град на вода“, ХЕЦ Шпиље, Вруток, Тетово и Шарената џамија. Правци на патување: Скопје- Велес- Прилеп- Охрид- Струга- с.Вевчани- Охрид-Тетово- Скопје.

Техничка организација: екскурзиите и другите слободни активности ќе бидат реализирани во согласност со Правилникот за начинот на изведување на екскурзиите, излетите и другите вонучилишни активности на учениците од

основните училишта. Висококвалитетни, климатизирани, безбедни патнички автобуси, туристички водач и лекар.

Еден ден пред реализација на патувањето превозникот е должен да достави доказ за вонредна техничка исправност за возилото и записник од извршен технички преглед на автобусот не постар од 6 месеци, како и лекарско уверение не постаро од 6 месеци и потврда дека возачот не возел 12 часа пред патувањето. Директорот на училиштето најдоцна 48 часа пред патувањето писмено го известува органот за внатрешни работи и издава патен налог на вработените за службено патување.

Начин на финансирање: Самофинансирање од страна на родителите, плаќањето ќе се врши директно на трансакциска сметка на избраната агенција.

ПЛАН НА ПАТУВАЊЕТО:

Прв ден: Поаѓање на групата пред училишната зграда во 8:00 часот. Се патува кон Велес се посетува спомен куќата на Кочо Рацин. Се продолжува кон Прилеп со попатен одмор во Градско. Во Прилеп се посетува манастирот „Св.Архангел Михаил“- Варош. Пристигнување во Охрид во пладневните часови и сместување. Ручек. Попладневен одмор. Прошетка и разгледување на непосредната околина. Истражување и прибирање на податоци за животинскиот и растителниот свет во вода и покрај вода. Пишување на извештај за истражувањето. Вечера. Презентација на извештаите и размена на искуства и знаења. Водење на групен дневник за местата, знаењата и впечатоците од активностите во првиот ден. Организирана забава во согласност со возраста на учениците. Ноќевање.

Дидактички средства и материјали:

- учебник по Македонски јазик, Математика, Историја и општество, Ликовно образование, Музичко образование за V одд.
- аудио-визуелни средства – цртежи, фотографии, слики
- фотоапарат
- Интернет
- спомен куќата на Кочо Рацин
- манастирот „Св.Архангел Михаил“- Варош
- стручно предавање и разговор со кустос
- флип - хартија
- табла и креда
- спортски реквизити

Корелација со наставни предмети:

- внатрешно содржинска во задолжителните наставни предмети за V одделение и надворешна во наставните содржини од другите наставни предмети.

Втор ден: Појадок, утринска гимнастика и раздвижување. Настава во училница како теоретски вовед, подготовка на материјали и насоки за активностите кои следат. Посета на селото Вевчани и Вевчанските извори и разговор со локалното население за начинот и условите на живот во рурална средина. Фотографирање на селото со цел да се запознаат со специфичностите на Вевчанската традиционална архитектура. Разгледување на градот Струга, посета на Спомен куќата на браќата Миладиновци, мостот на поезијата и прошетка по кејот на реката Дрим. Враќање во одмаралиштето. Пишување на извештај за реализираната посета. Учениците се поделени во три групи и секоја група пишува извештај за истражувањата и знаењата до кои

ќе дојдат во текот на посетата на селото Вевчани и градот Струга. Ручек и попладневен одмор. Организирање на спортски натпревари. Прошетка покрај езерскиот брег. Вечера. Презентација на извештаите и размена на искуства и знаења. Водење на групен дневник за местата, знаењата, впечатоците и доживувањата од активностите на вториот ден. Организирана забава и дружење на учениците. Ноќевање.

Дидактички средства и материјали:

- учебник по Македонски јазик, Математика, Историја и општество, Ликовно образование, Музичко образование за V одд.
- аудио-визуелни средства – цртежи, фотографии, слики
- фотоапарат
- Интернет
- с.Вевчани
- Спомен куќата на браќата Миладиновци
- стручно предавање и разговор со кустос
- флип – хартија, фломастери
- табла и креда
- спортски реквизити

Корелација со наставни предмети:

- внатрешно содржинска во задолжителните наставни предмети за V одделение и надворешна во наставните содржини од другите наставни предмети.

Трет ден: Појадок, утринска гимнастика и раздвижување. Настава во училишница како теоретски вовед, подготовка на материјали и насоки за активностите кои следат. Прошетка низ охридската чаршија и запознавање со старите занаети, посета на Националната работилница за рачна изработка на хартија. Разговор и правење на интервју со занаетчиите. Фотографирање на градот Охрид и запознавање со неговите културно-историски карактеристики. Посета на античкиот театар, Плаошник - црквата „Св.Климент“ и „Св.Пантелејмон“, Светиклиментовиот универзитет, стручно предавање и разговор со археолог. Враќање во одмаралиштето. Ручек и попладневен одмор. Пишување на извештаи за истражувањата и нивна презентација. Организирање на спортски активности и социјални игри. Прошетка покрај езерскиот брег. Вечера. Организирање на квиз натпревар од областа на знаењата кои учениците можеа да ги стекнат во текот на трите дена. Водење на групен дневник за местата, знаењата, впечатоците и доживувањата од активностите на третиот ден. Организирана забава и дружење на учениците. Ноќевање.

Дидактички средства и материјали:

- учебник по Македонски јазик, Математика, Историја и општество, Ликовно образование, Музичко образование за V одд.
- аудио-визуелни средства – цртежи, фотографии, слики
- фотоапарат
- Интернет
- Археолошки локалитет-Плаошник
- стручно предавање и разговор со археолог
- флип – хартија, фломастери
- табла и креда
- спортски реквизити

Корелација со наставни предмети:

- внатрешно содржинска во задолжителните наставни предмети за V одделение и надворешна во наставните содржини од другите наставни предмети.

Четврт ден: Појадок, утринска гимнастика и раздвижување. Настава во училишница како теоретски вовед, подготовка на материјали и насоки за активностите кои следат. Посета на манастирот Св. Наум Охридски и наколното живеалиште „град на вода“. Враќање во одмаралиштето. Ручек и попладневен одмор. Пишување на извештаи за истражувањата и нивна презентација. Организирање на спортски активности и социјални игри. Посета на Билјанини извори. Вечера. Водење на групен дневник за местата, знаењата, впечатоците и доживувањата од активностите на четвртиот ден. Организирана забава и дружење на учениците. Ноќевање.

Дидактички средства и материјали:

- учебник по Македонски јазик, Математика, Историја и општество, Ликовно образование, Музичко образование за V одд.
- аудио-визуелни средства- цртежи, фотографии, слики
- фотоапарат
- Интернет
- Манастир Св. Наум Охридски
- Наколно живеалиште
- Билјанини извори
- стручно предавање и разговор со кустос и хидробиолог
- флип – хартија, фломастери
- табла и креда
- спортски реквизити

Корелација со наставни предмети:

- внатрешно содржинска во задолжителните наставни предмети за V одделение и надворешна во наставните содржини од другите наставни предмети.

Петти ден: Појадок, утринска гимнастика и раздвижување. Подготовка за напуштање на одмаралиштето. Патување кон Дебар, посета на ХЕЦ- Шпиље, Гостивар и посета на изворот на реката Вардар- Вруток. Патувањето продолжува кон Тетово и посета на Шарената џамија. Тргување за Скопје и пристигнување пред училишната зграда до 18:00 часот.

Дидактички средства и материјали:

- учебник по Македонски јазик, Математика, Историја и општество, Ликовно образование, Музичко образование за V одд.
- аудио-визуелни средства – цртежи, фотографии, слики
- фотоапарат
- Интернет
- ХЕЦ- Шпиље
- Шарена џамија
- стручно предавање и разговор со хидролог
- флип – хартија, фломастери

Корелација со наставни предмети:

- внатрешно содржинска во задолжителните наставни предмети за V одделение и надворешна во наставните содржини од другите наставни предмети.

Очекувани резултати :

- зголемено чувство на самостојност и љубопитност кај учениците за истражување и доаѓање до нови знаења ;
- стекнување на знаења и нивна употреба во различни конкретни ситуации, набљудување, собирање на податоци, експериментирање, споредување, истражување и анализирање;
- запознавање со природните убавини на нашата земја;
- запознавање со растителниот и животинскиот свет на Охридското Езеро;
- разбирање на настаните и појавите на животот покрај езеро;
- запознавање со стопанството и културното наследство на Западна Македонија;
- развивање на интелектуалните и физичките способности кај учениците;
- активна едукација, другарување, рекреација, прошетка, забава и спортување на учениците.

Одделение	Број на ученици	Одделенски наставник
V а	29	Андријана Стефановска
V б	29	Анета Младеновска
V в	29	Тања Горгиева
Вкупно ученици	87	

Стручен тим за подготовка на Програмата за екскурзии:

- Лилјана Стефановска- директор
- Андријана Стефановска- одделенски наставник
- Дарко Димитријевиќ- наставник по физичко и здравствено образование
- Билјана Ристоска- наставник по физика
- Магдалена Јанковска- наставник по македонски јазик
- Ана Ристовска- одделенски наставник

Директор

м-р Лилјана Стефановска